

Sendes til:

VÅHLNytt

Informasjon fra Vålerenga Historielag

Nr. 10

MAI

1997

BYDELSVANDRING PÅ VÅLERENGA 2. JUNI 1997, KL.18.00

Vi gjentar suksessen fra ifjor, og prøver oss på en ny vandring i vår egen bydel. Som sist starter vi fra Galgeberg (Justiskroken), men i år går vi helt andre steder. Hvor vi skal, lar vi være en hemmelighet. En ting er sikkert, vi ender opp i Bydelshuset med kaffe og vaffer til slutt. Ta med venner og andre interesserte og møt opp.

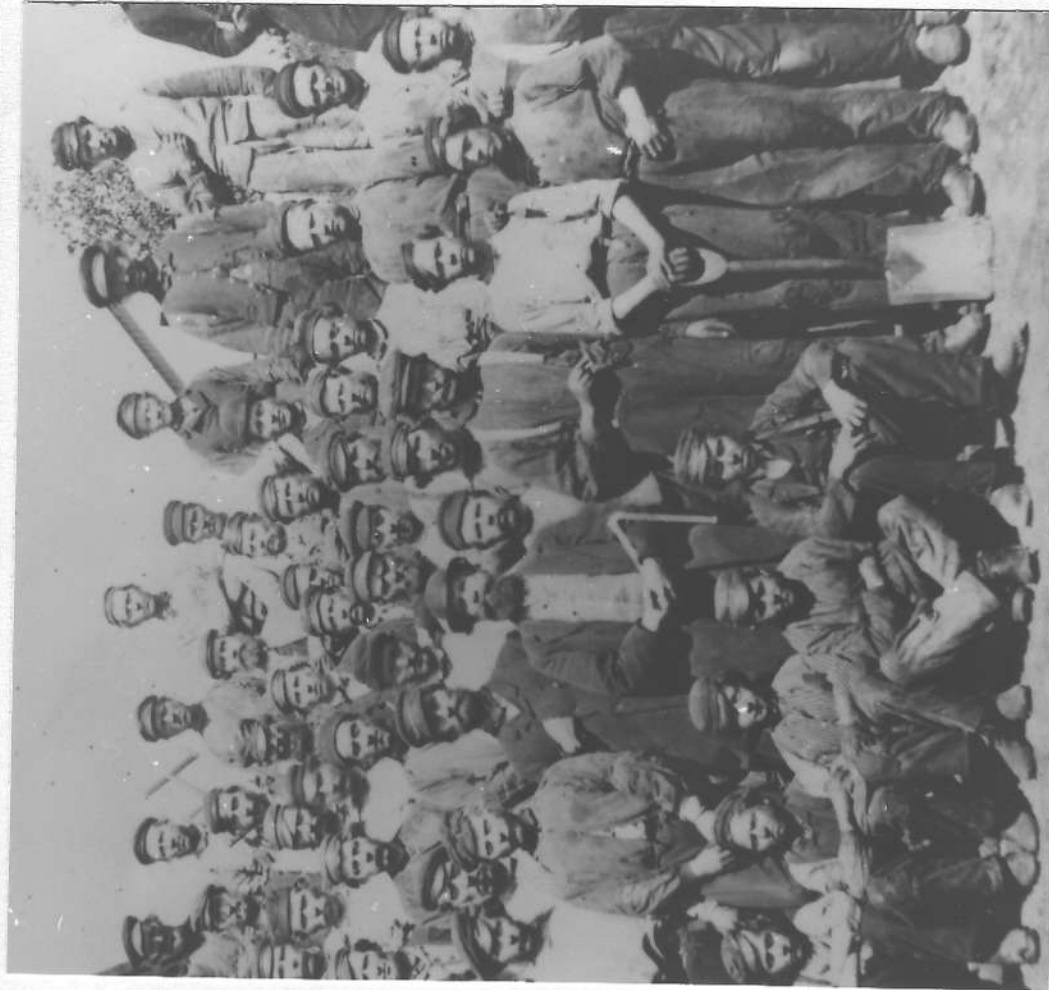
STYRET

Kontaktpersoner:

Odvar Horne	Eikeveien 10	Lørenskog	67 90 88 41
Even Haugseth	Norderhovsgt.		22 57 01 66
Una H. Neverdal	Etterstadgt. 17		22 19 86 21
Bjørn Granlund	Vålerenggt. 56		22 68 34 05
Björg Staal	Sløreåsen 48B		22 61 40 33
Carl Lang	Enebakkveien 35		22 67 18 59

Adresse:

Vålerenga Historielag, Hedmarksgt. 2, 0658 Oslo
Postgirokonto: 0825 0617489

Husk bydelsvandringen 2. juni

Stor ildebrand på Vaalerengen.

Fra Aftenposten, Morgenbladet og Dagbladet 9. september 1887.

Den 8.1887 brøt den verste brannen i Vålerengas historie ut. Den begynte ved 18.00 tida og ble sett av tårnvaktene på brannstasjonen kl.18.15. Først trodde de det var Kværner som brant, men oppdaget snart at det var "det ikke langt fra Fabrikken liggende Arbeiderkvarter, Vaalerengen" som sto i flammer. Da brannvesenet kom til, stod allerede flere gårder i full fyr. Det var kvartalet nord for Salomonsens hage (nå Vålerenga Park) som brant. Det begynte i Danmarksgata 2 og den friske sønnvinden spredde ilden raskt slik at hele kvartalet snart var et eneste flammehav. Brannvesenet sammen med arbeidere fra Kværner kjempet en tapper kamp mot flammene, men måtte snares begrense seg til å hindre ilden fra å spre seg til andre kvartaler. Heldigvis ligger de fleste bygningene i nedre Vålerenggate et stykke inn i hagene. Dette minsket faret for spredning betraktelig. Derimot klarte man bare med nød og neppe å redde politistasjonen og Oplandsgata 6. I begynnelsen var det en del problemer med vannfor-syningene og dramatiske situasjoner oppstod som følge av dette. På taktet av Danmarksgata 10 holdt 5 brannmenn stand mens gnistene føyk omkring dem og røyken stod opp gjennom taktet. Ikke en dråpe vann kom ut av slangene. Da vannet endelig kom, var det for sent.

"Efter endnu i nogle Minutter at have trodset Heden og Røgen fra det brændende Tag, maatte de under Tilskuernes ihærdige Tilraab om at redde sig retirere Skridt for Skridt."

Fra hele byen strømmet folk til i tusenvis for å se brannen og hele styrken fra Vålerenga politistasjon måtte utkalles for å holde orden på dem.

Mens brannfolk og arbeidere slåss mot flammene forsøke beboerne å redde ut det de hadde av imbo og løsøre. "Redningen av Indbo foregikk imens gjennom vinduene. Stole, Speile og Bord, ja selv Sofaer kastedes ned på Gaden saa det nesten var Livsfare for dem der halede Gjenstande ud gjennom Dørene neden under". Hele Salomon-sens hage og småhagene omkring var fulle av ting redda ut av flammene. En mann kom til skade idet roset av Vålerengata 23 falt ned over han. I Vålerengata 13 var to småbarn alene hjemme. De ble redda ut i siste liten av en slakter fra fra Oplandsgata. Den samme slakteren slapp deretter ut en del kveg som brølende ble jaget bortover Oplandsgata, bort fra flammene. En del høns og duet brant imidlertid inne. Noen griser var det verre å få ut. De sprang gang på gang "under gjennemtrængende Hvin" inn i stallen igjen. På taktet av Ingeborggata 9 sto en del brannmenn og holdt ilden i sjakk. Plutselig klatret en full mann opp på taktet. Han gjorde "under stor munterhet fra tilskuerne, en del spektakel før det lyktes å få han ned igjen. I Danmarksgata 8 holdt almueskolen til. Her var en del skolegutter" ivrig sydselsatt med at redde sine Skolebænke.

Da brannen var over sto bare tre hus igjen i kvartalet, det var Ingeborggate 7

og 9 og Vålerengata 25. I alt ble 523 personer husløse. De nedbrente husa var to og tre etasjes trebygninger. I den største gården bodde hele 66 personer.

Martin Weng eide det meste av kvartalet. Fattigforstander Berg fikk ordnet med husrom i Vålerenga menighetshus, i skolebygningen i Oplandsgata og i Oslo skole. Dagen etter brannen ble det satt i gang en pengeinnsamling til støtte for de husløse.

Og til slutt: Dagbladet bemerket at sporveien gikk glipp av en god forretning brann dagen. Istedenfor å fortsette med 5 minutters ruter etter kl.20.30 gikk de over til 10 minutters som vanlig. Dermed måtte de fleste tilskuere til brannen gå hjem.

R. Wilhelmssen.

Kontingent

Kontingenten er forfalt, og det er desverre stadig noen få som har vert for opptatt til å betale den. Vennligst gjør det nå.

Aktiviteter

Nå må du ta deg sammen og melde deg på en gruppe i laget for å delta. Vi trenger hjelp bl. a. til å lage tekst til bildesamlingen vår. Det haster med å intervju de eldre beboere, kan du hjelpe med dette??

Slektsforskning

Få har meldt sin interesse, men vi tar det opp igjen på et møte til høsten.

FELLESRADET FOR HISTORIELAGENE I OSLO.

Fellesrådet for historielagene i Oslo ble stiftet på Lambertseter den 12. desember 1995.

Vi sakser følgende fra vedtektene, som ble fastsatt 25. april 1996. Oppgaver.

Fellesrådet for historielagene i Oslo har til oppgave å virke for gjensidig informasjon og inspirasjon mellom historielagene i Oslo. Derfor kan formidles eksternt informasjon til nytte for historielagene samt fattes beslutninger i fellessaker i forhold til sentrale myndigheter i Oslo Kommune og til Landslaget for Lokalhistorie. Det skal være åpent for samarbeid med andre kulturvernorganisasjoner. Fellesrådet kan nedsette prosjektkomiteer for løsning av spesielle samarbeidsoppgaver. Alle historielag i Oslo kan bli medlem av Fellesrådet, og alle kommunale og halvkommunale etater samt kultur institusjoner kan møte som observatører. Oslo Byarkiv, Oslo Bymuseum og Oslo Byes Vel har deltatt på flere møter. Medlemskapet koster ingenting - de utgifter det enkelte historielag kan få er når de står som vertskap for et fellesmøte. Vålerenga Historielag er medlem av Fellesrådet med den innstilling at her kan man dra nytte av andre historielags erfaringer, få ideer og inspirasjon i videre arbeid.

VHL var vertskap for et møte holdt 22. april 1997, hvor det møtte representanter fra 12 historielag, samt 3 observatører.

Bjørng.